

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratos visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 21.

Keresztelés.

Vallás van az egyetemen.

A kapun be nem megy tanáron és alkalmazottakon kívül senki. Azok is mogorva arccal, aggódó lélekkel surranak be, nem tanításra, — az még jó ideig szünetelni fog — hanem — vallásra.

Sok híres dolog történt már az egyetem falai között. Tüntettek tanárok ellen, az óra elmaradt, a világ nem rötytyent egyet sem, inzultáltak nőhallgatókat, elintézték hírlapi nyilatkozatokkal, berohant a kiváltságolt kapukon a rendőrség s még a termekben is vágta a beszorult fiatalságot, ezért meg éppen a legkevesebb szó esett s mind a mellett napokig nem volt bezárva az alma mater kapuja s mozgósított detektívek nem sugdosódtak a vallató professzor urak fülébe.

Mi történt hát most?

Nihilistákat leltek az egyetemen, kik minisztert öltek s czárt akarnak ölni, mint Oroszországban? Anarchistákat találtak, kik megfertőzik a templomot s hogy mi se riassza őket vissza tervüktől, hát nyíltan megtagadják az Istent?

Óh! nem erről van szó.

A mi diákjaink keresztet tettek ki a tantermekben. Kik cselekedtek, ez itt a kérdés?

Hát még ez is hiba?

Hát mióta nem szabad nekünk a keresztet védeni? Kinek van kifogása ellene?

Kinek szurja a szemét? Beszéljünk hát nyíltan.

A két szertartású róm. katolikusoknak és görög keletieknek minden templomán ott a kereszt s nagyrészt az ág. hitvallásuk templomán is. A hely. hitvallásuk ugyan jelvényül nem használják, de a megfizetés napját böjttel ünneplik s minden üdvüket a kereszt áldozatától várják. Csatlakoztak is ifjaik a keresztvédőkhez.

Hát kinek bántja a szemét?

Álljon elő. Álljon hát szembe nyíltan az egész magyar jellel és történelmi múlttal, de keményen álljon, mert e kérdés körül az erőnek akkora küzdelme áll be, mely egyik tábor teljes pusztulását fogja elhozni.

A kereszt kérdés messze felül áll a mindennapi jelszavak és apró politikai taktikázások nivója felett. Azt a keresztet mikor megfogták az ifjak, eddigi keresztény civilizációnk zászlaját emelték fel benne. Lehet, hogy nem szokott formák szerint tüzték a tudomány csarnokának falára, de ha oda tüzték, jól tették. Külömb biztatót a fáradtság között, külömb vezért az élet küzdelmeivel szemben nem találhatnak.

Vagy van talán elrejtve valami kereszt-pótlék, kívülről gondozott fejű vallásügyi miniszterünknel? Hát akkor ki vele. Mert az ifjuságnak kell eszmény s ha a kereszt nem elég jó, mint nemzeti haladásunk alapja s a Megváltó Isten szent jelvénye, hát lássuk, mivel pótolja?

Leszedik vajjon a keresztet, melyeket az ifjuság feltűzött . . . ?

Hajh! valamikor az egész ország, de

sőt az egész világ reszketett örömeiben, mikor az ifju Petneházy kitűzte a kereszt Szűz Máriás lobogót hazánk szive, Budavára fölé, valamikor büszkeséggel töltött el a Szűzmáriás kurucz zászló lobogása és a 48-iki harcokat is ugyanezen zászló alatt vívták ki.

Felekezeti harcok voltak ezek? Kivánta valaha a protestáns e jelvények eltávolítását. Nem magyar jelvényeknek tartotta őket mindig?

A protestánsok nem ismernek szenteket, de a magyar szent koronát szentnek tartják ők is. Próbálták valaha letörni róla a keresztet s ha le esnék nem kívánnák-e ők is, hogy újra egész legyen a korona s téessék fel a kereszt?

A magyar czimerből kivágták-e valaha a keresztet a protestánsok, tették-e helyébe kakast. Soha! Tudják ők jól, hogy a czimer nem templom torony, hanem a haza szimboluma s a mi rajta van, az a haza képének egy-egy vonása, bár milyen alaku is az a vonás.

A zsidóság bornirtjai tettek egy párszor mogen Dóvedet a magyar zászlóra sőt czimerbe is, de hát ezeknek nincs semmi hazafias multjuk, egy-két év előtt vándoroltak be s nagyobbreszt nincs is polgár joguk. Azt hiszem ezekkel nincs mit törödni.

Hát kinek szurja a kereszt a szemét? A liberálisoknak? Tessék kimondani nyíltan. Várjuk.

Nem állunk azon alapon, hogy az ifjuság hordja szívében a keresztet, de nyíltan ne tüntessen mellette. Nem olyan csendes időket élünk ma. A liberális

A „TISZÁNTÚL“ TARCZÁJA.

Önérzet.

Irtá: Szabó Hona.

(Vége.)

Most csakugyan összedől előtte a világ. A minden reményeket elvesztett emberek vigasztalanul kócságberjő zokogásával ment haza. Othon már tudták, hogy az öreg elküldték a gyárból. Haragos, szemrehányó tekintetek meredtek reá; senkise nem könnyített rajta egyetlen szóval se. Nem is kérdőzködtek tőle, de nem is vigasztalták. Körül nézett a szegényes szobában, hol volna a legkevésbé láb alatt. Ugy taálta, talán az ágyára még nincs szüksége senkinek. Belebújt s szinte elvesztett a kevés tobb párnák között. Rá se ügyeltek tovább. Csak másnap a takarításnál, mikor az asszony be akarta vetni az ágyat, jutott észébe fölkelteni. Haragos türelmetlen szavakkal szólt reá, a miből kiérzett, hogy már nyugnek tekintik a háznál.

— Ugyan kelj fel már, ne henyélj! Ebből bizony nem fogunk jóllakni.

Csak ugy odapistogott az öreg pár perczel előbb az asztal felé, hol az asszony, meg a leány reggeliztek. Megesapta orrát a friss kávé kellemes aromája, nehéz könyecsek

peregtek alá becsületes, ránczos arcán s beleveszték fehér szakállába. Az asszony szavára nem szólt semmit, csak befordult a fal felé.

Két nap is eltelt és az öreg még mindig nem akart felkelni. Most már perelni kezdett az asszony. Menjen munkát keresni, ne lopja így a napot. Mi lesz velők, meghalnak így éhen. Mintha bizony a helyére jönnének megintstálni: legyen kegyes nagyságos ur munkába állani. Egész nap nem hallott egyebet a perelésnél, lármánál. Csaknem kiránczigálták az ágyból; de az nem jutott eszükbe, hogy egy falat kenyert a szájába dugjanak. Pedig abból a sok ételből, mit az asszony meg a leánya elemésztett, egy csipetnyi juthatott volna neki is. A felesége mégis az éhenhalástól félt, a leánya, az már inkább ruhákért sirogott.

— Hogy megyek én Józsiékhoz, ha nincs ruhám. Józsi ur, nem koldus, mint mi. Ilyen rongyokban nem járhatok rá, hogy a huga vagyon.

Ez így ment naphosszat s ha már othon kikeresgette magát, elment a szomszédba panaszkodni, vagy a korszóra hódítani; jobban mondva: napot lopni.

Megírták aztán a katasztrófát Budapestre a Józsinak, a ki bankdirektor. Ez humánus embernek bizonyult: mindjárt küldött az atyjának ötven forintot, éjjenek nyugodtan és gondtalanul. Hasonló összeget ígért minden hó-

napra s örömet fejezte ki a felett, hogy a hosszús munkát végre megérdemelt pihenéssel váltotta fel.

Ez a levél, tán inkább a bélése, más irányba terelte aztán az érzelmeket.

Hallott az öreg szives szavakat s látta ágyához közeledni s reá hajolni leányát, azt a nagy erős, piros leányt, ki végre egy tányér forró levest diktált volna mindenképpen bele.

— Jó apám, egyék egy kis jó huslevest. Aztán nézze, felkelhetne; vagy tán beteg, búsul? — Sohse busuljon, majd csak megelünk már. Lássá a Józsi ma pénzt küldött s küldeni fog minden hónapban. Itt a levél olvassa el. Ha Berezi megtudja, hogy maga nincs munkában, ő is kinyitja a bugyellárissát. Egy ügyvéd tán nyerhet annyit a perekben, hogy az apjának is juttasson belőle. Aztán Máli is tizenkét leánnyal dolgoztat már a fehérnemű varrodájában. Tudja még jobb dolgunk lesz, mint amíg maga keresett. — Dehát egyék már. — A kezébe akarta nyomni atyjának a kanalat, de az eltolta magától. A leány felhuzta asszonyos formájú vállait s letette a levest az asztalra. Ouan szólt vissza:

— Igaz, hát tudja, én ebből a pénzből kiruházom magamat és megyek Józsihoz. Majd csak fordul valahogy az én szekerem rudja is. Megzabadulok én is ebből a rongyfészekből, de biz én nem állok be varrónőnek. — Felbiggyesztett ajakkal, megvetőleg nézett kö-

tolakodás mindenüvé oda üli az orrát ahol keresztény felfogást lát és részint a felekezeti türelem nevében ki udvarolja, részint a »felvilágosodottság« nevében kicsavarni akarja ezen szent felfogást. Ilyen körülmények között akik hüek akarnak lenni a haza történelmi fejlődésének utjához azoknak ki kell tüzni a keresztet nem csak az egyetem falára — a kezdet kezdete ez, hanem mindenüvé, ahová őseink állították s részint az idő kikorhasztotta, részint oktalan állatok kidöntötték.

A nyomát könnyen meg lehet még lelteni mindenütt.

Igenis legyen tiszta bor végre a pohárba és lássuk kinek kell Krisztus és kinek Barabás. P—y.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 21.

Napirenden van: az »Adria« m. kir. tengerhajózási társasággal kötött szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Pichler Győző, a ki elsőnek készült hozzájárulni a tárgyhöz, már jóval az ülés megkezdése előtt ott ül a helyén és beletemetkezik egy nagy halom írásba, még egyszer alaposan áttanulmányozva az elmondandókat.

Kivüle még a néppárt három tagja felszólal: Major Ferencz, Páder Rezső és Rakovszky István, persze valamennyien a javaslat ellen.

Tallian Béla elnököl.

Az Adria ügye.

Pichler Győző nagyon szelid, nagyon eszű hangon kezdi és beszél mindenekelőtt a közlekedésügyi politikáról általában. Pártja megbízásából kijelenti, hogy a javaslatot már csak politikai okokból sem fogadja el. Fejtegetéseit egyébként tisztára a pénzügyi bizottság jelentésére alapítja. Ezek óta nem csináltak javaslatot olyan terjedelmes indokolást, mint ezuttal. Figyelemreméltónak találja, hogy a pénz-

ügyi jelentésben utalás van arra, hogy gazdasági életünkben változások várhatók. Igen, ő is azt hiszi, hogy várhatók. Elkerülhetetlennek látja az önálló vámterület megteremtését, (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon,) mert ez az egyetlen panaceaja az országnak a mostani súlyos viszonyokkal szemben. De vajjon az önálló vámterület eshetőségére való utalás nem csak maszlag-e, nemcsak csaléteknek használja-e a kormány, hogy a szélső baloldalon legalább valamelyes hangulatot keltsen a javaslat javára. Fölkéri Hegedűs kereskedelmi minisztert, hogy majdan nyilatkozzék, miként vélekedik s az önálló vámterület kérdésében.

Azt fejtegeti továbbá, hogy a szerződéssel valóssággal monopóliumot adnak az Adriának. Legalább neveznék a gyermeket a nevén, legalább ismerje be a kormány, hogy kizárólagossági monopóliumot adott e szerződéssel ennek a tengerhajózási társaságnak.

Sokalja, hogy husz évi időtartamra akarják a szerződést megkötni. Mi jogon akarja ilyen módon Hegedűs Sándor miniszter megkötni második, harmadik, vagy akár tizenharmadik utódának a kezét?

Az önálló vámterület érdekeit nem látja képviselve a javaslatban, csak azt látja, hogy újabb terheket akarnak az országra róni.

Kifogásolja, hogy a magyar hajók nem fejezik ki külsőségeikben a magyar állam önállóságát. Nincs rajtuk a nemzeti lobogó, külön Adria-lobogót találtak ki.

Lukács Gyula: Már 67-ben elpaktáltak a magyar lobogót.

Pichler Győző: Miért van hát az indokolásban szó magyar tengerhajózásról? Ha önálló és magyar az a hajózás, akkor miért nincs ott a hajókon a magyar zászló? De hát erről persze a magyar kormány nem tehet. Hogy is tehetne e tekintetben valamit? Hiszen ily kérdésekben alá van rendelve Goluchovszky bácsinak. (Derűtség)

Az Adria 300.000 korona évi állami támogatás ellenében hat hajójáratot lesz köteles föntartani Amerikába. Kötelezni kellene többre.

Itt aztán foglalokozik az amerikai kivándorlással. 1899-ben 43.000, 1900-ban 113.000 ember vándorolt ki Brémán és Hamburgon át

Amerikába, a külföldi hajós-társaságoknak 25 millió koronánál többet fizetvén szállításért. E külföldi társaságok ügynökökkel árasztják el az országot. Ugy kellene védekezni a kivándorlás ellen, hogy az Amerikába szóló utleveleket csak Fiumén át adják ki.

Kötelezni kellene az Adriát, hogy a vagyontalan kivándorlókat, a kik Amerikából vissza akarnak jönni, legyen köteles ingyen szállítani.

Ezek után szóló ismerteti az Adria fejlődésének történetét. Ebből az tűnik ki, hogy a társaság mennyire támaszkodott folyton az államra, mennyire igénybe vette az államot az »Adria« megalakulása óta. Es a kedvezményeket mindig suba alatt adták meg a társaságnak, soha szakemberek véleményét nem hallgatták meg.

Ülés végén még Major képviselő beszélt.

Ausztria-Magyarország mint békeközvetítő.

A Reichsrathban nemcsak, hogy nem verekszenek már, hanem békét akarnak teremteni mindenütt, ahol még egyáltalán verekszenek az emberek például a búrok és angolok közt. Legalább a nemrég oly harcziás német néppárti *Schönererben* nagyon is buzoghat a békekedv, mert — amint távirataink elmondják — ma interpellációt jelentett be az iránt, hogy Angliának és a délafrikai köztársaságoknak ajánlják fel Ausztria-Magyarország békeközvetítését. A derék Schönerer kívánsága valóban nagyszerű: háromszáz év óta ez volna az első közösügy, amelyre nézve Ausztria és Magyarország közt teljes egyetértést lehetne elérni. Csak az a kár, hogy valósság nem lesz ebből a népszerű közösügyből sem, amelyre olyan jól ráillik a sákingeni trombitás szava:

— Behüt dich Gott, es wär' zu Schönerer gewesen . . . !

TAJÉKOZTATO.

Márcz. 22., 23., 26 és 27. Fősorozás a tüzoltó őrtanyán.

Márcz. 23. Felolvasás a v. velencei Népkörben este 8 órakor.

Márcz. 24. Bójtai felolvasás a kath. körben d. e. 11 órakor

Márcz. 24. A hegyközség tavaszi közgyűlése.

rül a szobában s szinte katonás léptekkel vonult ki, erősen becsapva maga után az ajtót.

Az az ősz ember ott az ágyban csak egy mélyet sóhajtott, csaknem elszállt ebben a sóhajban keservesen meggyötört, megtépett lelke is.

Most már a feleségének is volt hozzá gyöngéd szava. Igazgatta a feje alatt a párnákat, türelmes, lágy szavakkal próbálta megtörni az életekkel szemben tanusított macacságát.

Már majd egy hete, hogy utilaput kötöttek talpára az irodában, de még egy falatot nem evett, egy hangot ki nem ejtett. Macacsul befészkelődött agyába az a gondolat, hogy ha ő hasznavehetetlen öreg ember, akkor neki meg kell halni. Ha már nem tudja bevető falatját megkeresni, kegyelemkenyeren nem fog tengődni, erre nem képes az ő önérzete. Meg is mondta ezt hozzátartozóinak, mikor a lánya valami kvodlibet toáletben elbűszott tőle. Megreszkett az szíve, hogy ezt az egészséges szép lányát nem fogja látni többet. Mennyire szerette, ugyszólván érte küzdött, minden hibájára szemet hunyt az ő ostoba nagy szeretetével, és a szeretetnek csak egy szikráját sem látta maga felé villogni soha; de annak a számító közönyös lányszívnél rut egoizmusa egész pompájában ragyogott. — Körülezirőgatta gyöngéd, szerető tekintetével és halk, fáradt hangon szölt, mint

akiben az életnek már csak utolsó szikrája van meg.

— Hát Isten áldjon meg édes Gizám. Engem most látsz utoljára. A búcsuszavam hozzád csak az lehet: légy nagyon boldog. Egész életemben ezért küzdöttem és bizom az ur Istenben, hogy megjutalmazza egy élet küzdelmeit és kárpótolja a meggyalázott ártatlanságot azzal, ha téged nagyon boldoggá tesz. Meggyőződtem, hogy becsületesnek, igazszívűnek nem érdemes lenni, az ilyenek lábball tapostatnak; míg a hamisság, a gazság kárörvendőn mosolyog a megrugdalt igazság kínos nyöszörgésein. De ha még egyszer és ha még annyiszor ujjaszülethetnék, mindég csak a becsület, az igazság ragyogón tiszta, de véresre sebző utain haladnék. Ez az én örökségem, amit rád hagyhatok. — Majd egy kis szünet után, mialatt erőt gyűjtött a további beszédre, már erősebb hangon folytatta: — Ha ismertétek volna, mi van a lelkemben, nem ítéltetek volna el, mikor a rosszakarat kimart az állásomból. Minek mondjam én azt most, hogy ártatlan vagyok, ha még ti is, kik az enyéim vagytok, vádoló szemmel fogadtatok, mikor a méltánytalanságtól, az igazságtalan elűzetéstől összetört szívvel, az egész napi kódorgástól — mikor új állás után lóttam — elgyöngülve, megtört testtel hazajöttem. Egy jó szót nem hallottam tőletek, amitán még segíthetett volna rajtam. Öregnek, hasznavehetetlennek találtatok ti is, eléggé ki-

mutattátok . . . Nekem pedig a kegyelem nem kell, értitek! Nem kell, inkább éhen halok. Ez inkább hozzám méltó lesz, mint a kegyelemkenyeren való tengődés. Ha nem tudom megkeresni a falatomat: nem eszem.

Ezen, előtte ésszerű logika kifejtése után elhallgatott, de bennső felháborodása csakhamar kemény szavakat adott ajkaira. Mint aki utoljára szedi össze csekélyke erejét: roskadozva ült fel ágyában, szikrázó szemekkel, kínosan erőlködve hebegte:

— Hanem egy látványban gyönyörködjetez majd. Én a síromban megérezem, hogy elérte az irgalmas Isten büntető keze. Nem átkozom meg, nem! De nem hagyhatod Istenem büntetés nélkül ezen embernek ördögi gonoszságát! Légy könyörületes iránta, én Istenem, büntetésben.

Összekulcsolt kezeit fölemelte s mint egy látnok, ki a jövőben olvas, folytatá:

— Előbb családja fog a sorvasztó betegségben elpusztulni; azok a szép erős, szálas gyermekek. Mikor egymaga marad, mikor már minden szerette a temetőben nyugszik, akkor veszi elő őt is hosszasan sorvasztó betegség. És kilökik az állásából, mert napfényre jönnek bünei és nyomorultabb lesz a porban csuszó állatnál. Ha kenyérré nyíjt valaki neki: adjatok! Es gyönyörködjetez benne, az általa tönkretett emberek helyett is.

Kimerülten hanyatt t vissza párnájára, sápadt homloka verejtékezett, vértelen ajkai ért

Megyei közgyűlés.

— Második nap. —

— március 21.

A vármegye törvényhatósági bizottsága a ma délelőtt folytatta s be is fejezte tavaszi közgyűlését.

Jelen voltak: dr. Beöthy László főispán, mint elnök, Szunyogh Péter alispán, Papp János főjegyző, dr. Wallner Ödön tiszti főügyész, Baranyi András, Keszthelyi Zoltán tb. főjegyzők, dr. Gzifira Kálmán, Balázsházy Iván, Beöthy Lajos aljegyzők, Jancsó Károly és Hegyesi Pál tb. aljegyzők, Beöthy Attila, Czifra Gerő, Hegyesi Márton, Orley Kálmán, Reinle Gyula stb.

A tárgyalás megkezdése előtt, a tegnapi ülésen hozott határozatok hitelesítettek.

Komádi község terhéről leírt állami adók után eső törvényhatósági pótdók leírattak.

Pocsaj község követeléseinek visszatérítése elrendeltetett.

Nagy-Létán önálló ipartestület alakítása véleményeztetett.

Vizes-Gyán község előjárói vagyonának tűzkár elleni biztosítása elrendeltetett.

A vaskóhi főszolgabírói hivatal felszereléseire 541 kor. 80 fillér engedélyeztetett.

Vasad községben állami iskolának — állam költségen való — felállítására iránt a miniszterhez felirat intéztek.

A kórházi algondnok és írnok részére 15 százalékos drágasági pótlék engedélyeztetett.

Cs. Nagy Károly volt csendlegénynek 20 kor., Lázár János volt utkaparónak 25 korona segély-díj szavaztatott meg.

Özv. Dobozy Menyhérté részére havi 20 korona segély állapított meg.

Dr. Géher Lambert közg. gyakornoknak 3 havi szabadságidő engedélyeztetett.

A nagyváradi kereskedelmi iskola részére 400 korona, a Biharvármegyei Kör. részére 100 korona segély, a szigetvári Zrínyi-szoborra 50 korona adomány szavaztatott meg. A Biharvármegyei tanítók egyesületének a vármegyei címer használata megengedett.

Néhai Ginzka János által Nagy-Kágya és Károly község szegényeinek segélyezésére hagyományozott 1000 korona alapítvány kezelésbe vétetett a vármegye kimondotta s a bemutatott alapító oklevelet elfogadta.

Dr. Nádas Sámuel és dr. Gyulay László orvosi oklevelei meghirdetettek.

Pecze-Szöllős, Nagyszalonta, Oláh-Szent-Miklós, Albis az oláh-ágoti és kisházai körjegyzőségekhez tartozó, továbbá Tépe, Nyüved és Polbáthida községek 1901 évi felebbezett költségelirányzatai — megállapítottak.

hetetlenül mormogták az ima szavait. A szép, piros arcú Giza egy árnyalattal halványabb lett; ihletett tisztelettel csókolta meg atyjának, a becsületes munkában megkérgeződött kezét. Rávetette szeméit a leányára. Küzdelmes életének minden győrelme, szívének összes szerete, mit az ő rajongásig szeretett leánya iránt érezett, az élettől való búcsuzás biztos, mely fájdalomtól vibrált megfört tekintetében.

Az a leány, aki perfcet nyugalommal kormányozta egoista érzelmeit, rövidesen legyőzte meghatottságát, közönyös arcot öltve, higgadtan kísérletezett a vigasz gyógyító balzsamával. Egy pár affektált deklamációt produkált, mintha a közlő r. szat akarta volna tovább üzni. A fogékony utázkodéesség, a hűség memoria sajátjokká teszik az ilyen szanpadi gesztusokat. Megsimogatta atyjának homlokát s kissé könnyelmű páthoszszal mondta:

— Oh apám! hát micsoda tragikus fel-fogás? Majd eozszik ez a rossz hangulata; a pihenés, a kényelem elfelejtet minden méltatlanokodást. Sohse törődjék vele, bármint esett is, csak arra ügyeljen, hogy öregségében kedve szerint élvezze a nyugalmat. — E beszéde alatt valószínűleg eléje varázsolt a fantáziáj bányájának elegáns lakását és a budapesti szines korzót: hanyagul hátravetette fejét s dologtalan kezével végig simította homlokát. Rábajolt atyjára és rövidesen búcsuzni kezdett.

— Nohát Isten álja meg apám. Megyek

Apróbb ügyek.

Ezek után a kisebb ügyek elintézésére került a sor, melyek a rájuk vonatkozó határozati javaslatok értelmében egyhangulag elfogadtattak.

Elnökölő főispán a közgyűlést 12 óra után berekesztette.

Várad jövődó székháza.

(Ifj. Rimanóczy K. terve).

Irta: Dr. Némethy Gyula.

Néhány éve csak, hogy a reál- és polgári-iskola diszes, tágas tornacsarnokában a jövődó városi székház tervei, illetőleg pályázó tervei ki voltak állítva, s közöttük, legalább a helybeli építészek tervei között, a Rimanóczy-terv meglehetősen kimagaslott; ma pedig már ugyanazon czég ugyancsak átalakított, lehetne mondani, merőben új tervezete, a város által elfogadva, csak a belügyminiszterium jóváhagyását várja, mely ha idejében megérkezik »im wunderschönen Monat Mai,* megérjük, hogy a régi püspöki palota, mely legutóbb már czipő-gyárnak adott helyiséget, összeomlik a csákányok kegyelem-csapásai alatt, s valahára megszűnik disztelen ódonosságában a Sz. László-tér szégyene lenni.

Akkoriban e sorok írója bátorkodott véleményt kockáztatni laikus létére főleg széptani szempontból a tervek fölött; hasonló vállalkozásba kezd ma is, az ifj. Rimanóczy Kálmán-féle elfogadott tervszel szemben.

Az új székház, körülbelül egy vonalban a takarékpénztár épületével, 51 méternyi homlokzattal fog a Szent László térre nézni, azaz félannyi lesz e front szélessége, mint a püspöki palotáé. Minthogy a jelenlegi ócska épülethez jóval messzebb lesz a Sz. László-templomtól, reméljük, hogy a két emeletnyi homlokzat elég tűrhető összképet fog alkotni a régi templommal, melyet azonban nemsokára okvetlenül ki kell díszíteni külsőleg, hogy egyszerű öltözete a fényes homlokzattal tulságos ellentétet ne képezzen. A Szent László-tér mindenestre sokat fog nyerni ezzel a kiszélesítéssel, de főleg az-

* »Im wunderschönen Monat Mai, als alle Blüten prangen...« énekel Heine. Warum sagt man »wunderschönen?« kérdé a gyermek. »Mein Kind, weil es ein Wunder ist, wann der Mai schön ist,« volt a válasz.

már, mert lekésem a vonatot. Aztán iparkodjék össze szedni magát, lehet, hogy nemsokára tánczolunk. — Ez utolsó szavakat már reményteljes mosoly kísérte.

E diskurzus után elhagyta az öreget minden energiája. Mozdulatlanul hang nélkül feküdt. Bámulatos önérzete egy falat ételt nem bocsátott le a torkán. Szemmel láthatólag szállt el belőle percenkint az élet. Nos? — és csak két hétig »vegetált. Ez a két hét elvégezte a testével azt a gyilkosságot, amit lelkével egy perc oly momentán elvégezett.

A felesége tudatlan, egyszerű asszony volt. Ha nem számmá az ember oly nagyon, egész joggal rámondhatná, hogy buta. Sem írni, sem olvasni nem tudott. Az ura halála megdöbbenette, elvesztette a fejét. Mezbomlott, vad tekintettel, érthetetlenül bámulta az összeesett, élettelen testet. És kikísérte utolsó útjára egymaga keserves jajongással a párját sirató asszonyok fájdalmas zokogásával. És nem volt a ki-jó módba jutott gyermekeit értesítse, az érettük sokat kintódott, jó apa haláláról.

*

Látónki szavai kegyetlen valósággal mentek teljesezésbe. Szórói-szóra. Az első ispán ma koldulni jár.

zal, hogy északkeleti szöglete diszes befejezést nyer. E homlokzat Olasziból, a Bémer-térről jól fog látszani, s így egyszerre mindkét tér távlatát ékesíti.

A homlokzat földszintje egyszerű rusztika díszszel van ellátva s az egész homlokzattal együtt három főrésze tagolva. Középen három kapus bejáró, előtte három boltíves kocsifelhajtó, Auffahrtsrampe, mely az épület középső nagy kiugrása, rizalitja alatt van. Ez a középső rizalit természetesen gazdag díszben pompázik. Az első emeleten, azaz kétemeleti magasságban három ablaka van, a mely a dísztermet fogja bő világossággal elárasztani. A középső ablak óriási lesz, félköríves befejezéssel. Két hatalmas római korintusi oszlop veszi körül ezt a nagy ablakot, az ablak fölött pedig gazdag magas dombormű ékeskedik. Két géniusz, a város címere az egész fölött pedig hatalmas turulmadár, félköríves párkány alatt.

A középső rizalitet különben főleg a két-csonkatorony markirozza melyek alkalmazása a kilencvenes években annyira lábra kapott (pl. a kuria épületén Budapesten, a berlini parlamenten). A második emeleten ikerablakok vannak alkalmazva, a melyek nagyon emlékeztetnek az olasz kora-renaissance paloták ablakaira és szerény nézetünk szerint nem igen illeszkednek be a homlokzat határozottan kései renaissance, hogy ne mondjuk barokk motívumai közé. A két csonkatorony félköríves ablakai alatt viszont Louis XIV. féle díszítményekkel találkozunk a szem, a másik két homlokzat stílusa meg éppen elűtő motívumokat tüntet föl. A főhomlokzaton különben szeretünk volna valami kiemelkedő csúcsot látni s a mi fő valamivel gazdagabb szobordísz.

A körözs-utcai homlokzat két részre oszlik:

Az első rész 33.80 m. hosszúságban húzódik párhuzamosan a körözs-utcai homlokzattal. A sarkot leszámítva ez a rész igen egyszerűen van tartva. Ebből tompaszög alatt indul ki a második rész s elérve az utca vonalat, megdőrbül s az utcavonalban tovább görbülve, a plebániaknál végződik. Középen van a torony, amely vagy öt emeletnyi magasságban (46.70 m.) emelkedik az egész épület fölött. E homlokzat hossza, a toronyig 25.30. A torony szélessége 5.80, végre a toronytuli rész ismét 25.30 m. A kishidről nézve az egész épületesoport a 46.70 mnyi magas toronnyal festői és impozáns képet fog nyújtani. E torony, a mely a homlokzaténál szigorubb formákban van tartva, leend a városi tűztorony. Utolsó előtti emeletén óralapokkal lesz ellátva, s zászlórúdban végződik. Fényes kezdődése lesz ez a Körözs-utczának, a melyet a r. kath. népiskola, s rákövetkező két egyemeletes ház elég szerencsésen folytatnak addig, amíg a közvetlen távlat visz. Hogy a Körözs-utca elég széles lesz-e így, az persze vita tárgya lehet. A nagyteleki-utcai homlokzat 77 méternyi tisztességes hosszúságban, egészen a Kereskedelmi-bank épületéig fogja díszíteni a Nagyteleki-utczát, melyen szintén van néhány egyemeletes épület. Középen lesz ennek a homlokzatnak is egy nagy rizalitja, egész oszlopokkal, szintén egyszerűbb és szigorubb formában, mint a Szent László-térre néző homlokzat.

Visszatérve ehhez a homlokzathoz s a főkapun bemenvő az előcsarnokba jutunk, innen a nagy lépcsőházon át az emeleti előcsarnokba, honnan a nagy terembe vissz egy ajtó. A nagy vagy díszterem kápolna formára készült: egy négyszög, melynek végén félkör-alaku rész szökik be, azaz apszis, amely a

Körözs-utca felé néz. A Szent László-térrel párhuzamos oldalának hossza 12—35 m, ehhez járul az apszis legnagyobb szélessége 6-80 a Körözs-utczával és Nagyteleki-utczával párhuzamos oldalak hossza 15 m. Ilyenformán a diszterem nem lesz oly nagy, mint középületeink disztermei; de még mindig lessz kétszer akkora mint a mostani városházó. A félköríves fülkében, vagy apszisban s polgármester és főhivatalnokok székei lesznek elhelyezve, a négyszög alaku részben pedig félköralakban anfitéatrális módon a városatyáknak lesznek helyeik.

Az apszissal szemben a karzat. A három nagy ablakkal, az az a Szt. László-téri homlokzattal szemben nyer majd Bihari Sándor pompás képe, a mely jelenleg a muzeumban van elhelyezve, diszes helyet, reméljük, alkalmas világitással. A nagy ablakok ólomkeretű színes üvegdarabokból lesznek összeállítva. Minthogy a diszterem rajza csak kicsiben van meg, bajos dolog ítéletet mondani anaak művészi kiépítéséről. A polgármester, a főjegyző helyiségei a körözs-utczai oldalon lesznek az első emeleten, a főkapitányság a toronytól jobbra és balra ~~eső~~ részeken, a pénztár a földszinten nyernek — reméljük — alkalmas elhelyezést. Az épületnek három nem valami nagy udvara lesz.

Arad, Kecskemét, Szeged, Győr stb. nagyszabású székházaival Szent László városáé bizonyára nem igen versenyezhet; mindazonáltal nagy büszkesége leendő ifj. Rimanóczy Kálmánnak, ha Erdély egykori kulcsának, egykor királyok találkozó helyének első, hozzáméltó székházát sikerül fölépítenie. Ezt már csak a magunk érdekében is szívből kívánjuk neki.

A Színészegyesület közgyűlése.

— Harmadik nap. —

Budapest, márcz. 21.

A mai délelőtt folyamán az Országos Színészegyesület közgyűlése folytatta a törvényjavaslatok tárgyalását, melynek folyamán nagyobb vitára nem volt alkalom.

Azonkívül Balla Kálmán a szavazatszedő bizottság előadója jelentést tett a tanácsosválasztásra vonatkozó szavazás eredményéről. A jelentés során véleménykülönbség merült fel a beérkezett szavazatok értékesítése körül a rendes és póttanácsosok megválasztása tárgyában, a mennyire nem volt előre kijelentve, hogy a póttanácsosok mint ilyenek választandók-e vagy a rendes tanácsosok megválasztása után a legtöbb szavazat szerinti sorrendben következnek.

Pintér Imre indítványára a közgyűlés határozatilag kimondja a jövőre nézve, hogy a mikor a tanácsosok száma megvan, póttagot az hívassék be, a ki a legtöbb szavazatot kapta a sorrend szerint.

Miután a fennforgó tévedések következtében nem lehet a szavazás eredményét így kimondani, B. Polgár Béla indítványára s a közgyűlés óhajához képest elnök a szavazás eredményét *semmisnek mondja ki* s új szavazást rendel el.

Az új szavazás megejtésén, annak eredményét Pintér Imre előadó a következőkben terjeszti be:

Megválasztottak: fővárosi rendes tanácsosok: Ditrói Mór, Feld Zsigmond, dr. Komor Gyula, Herczeg Ferencz, Szilágyi Vilmos, Rónaszék Gusztáv, Kovács Mihály, Boros Endre, Tapolczay Dezső, ifj. Bokor József, Vidor Dezső, Márkus József, Balassa Jenő, Fenyesi Emil,

Faludy Gábor. Póttagok: Fabaliczky Antal, Mécsáros Lajos, Szirmai Imre.

Vidéki rendes tanácsosok: Dr. Janovics Jenő, Pintér Imre, Molnár László, Szakács Andor, Somogyi Károly, Hevesi Gábor, Thury Elemér, Pethes Imre, Balla Kálmán, Komjáthy János, Leszkay Andor, Szendrey Mihály, Nádas József, Hunyadi József, Deák Péter. Póttagok: Makó Lajos, Bács Károly, Rác Ódön.

A közgyűlés Pázmándy Dénest, az egyesület hosszú időn keresztül volt agilis alelnökét közfelkiáltással tanácsossá választotta meg, a mit azonban nagy elfoglaltságára való hivatkozással nem fogadott el.

A közgyűlés erre Pázmándyt, érdemeinek elismerésül az egyesület disztagjává választotta. Pázmándy Dénes az egyesület első disztagja.

Disztaggá választották Breznay Géza volt tanácsost is, a ki az idén nyugdíjba vonul.

Báró Fiáth szökése.

A fővárosi lapok írják, hogy báró Fiáth Miklós, a bodajki kerület kormányparti képviselője néhány hét előtt eltűnt a fővárosból és Amerikába vitorlázott. A feltűnést keltő dolog csak most sült ki, a mikor a bárót már neje is követte az új hazába. Báró Fiáthot az adósságai kényszerítették erre a lépésre s ezzel kapcsolatban az, hogy a letartóztatás veszélye fenyegette, amint az ma kétségtelenül kiderült.

A báró igen eladósodott ember volt. Az utolsó időkben egymásután kértek ellene a hitelezők csődöt, sőt a felesége ellen is. Ily kérelem fordultak nevezetesen a budapesti törvényszékhez: Kohn Károly és társa bécsi czég továbbá Fürst Ignác, Schlesinger József, Bayer Antal és Grossmann Lipót. Ezekon kívül Dobó Ódön pedig 5000 forintos perrel lépett fel a báró ellen, ki mindenképen arra törekedett, hogy ügye minél tovább húzódjék.

A csődkérdések dolgában dr. Gaár Vilmos bíró előtt folytak a tárgyalások s ezeken báró Fiáth ügyvédje, dr. Klein Rezső folyvást halasztásokat eszközölt ki. Most lett nyilvánvalóvá, hogy miért volt erre szükség. A nyakig adós képviselő a szökésre készülődött, a mit most már nem tudott tovább halasztani, hacsak bevárni nem akarja, hogy letartóztatásá.

Báró Fiáth ugyanis a tárgyalásokon, hogy a csődayitást elkerülje, arra hivatkozott, hogy van neki 60.000 forint vagyona — követelésekben. Ám a királyi tábla ezt a vagyont még annyira sem becsülte, hogy a csőd követelését fedezze. Épp azért utasította a bárót, hogy tegye le az ugynevezett fölfedező esküt s esküdjék meg ebben arra, hogy vagyonából semmit el nem titkolt. És ezt az esküt letenni semmiképen sem akarta a báró. Ügyének referense, dr. Gaár bíró tán tizszor is megcsitálta, de soha meg sem jelent.

Erre a hitelezők, hivatkozással a csődtörvény 222. §-ára, báró Fiáth letartóztatását kérték, a mit a bíróság el is rendelt volna nyomban, ha báró nem képviselő s nem védi az immunitás. Így azonban előbb ki kellett kérni a képviselőházból s ez a múlt hónapban meg is történt. Ha jól tudjuk, a Ház mentelmi bizottsága a héten már tényleg elrendelte a kiadatást, de az erről szóló értesítés a mai napig nem érkezett meg a törvényszékhez.

Persze báró Fiáth tudta, hogy ez az idő előbb-utóbb bekövetkezik s akkor a királyi ügyészség nyomban letartóztatja.

Ez elől szökött meg, noha azt is tudta, hogy fogsága csak rövid tartamu lehet. A csődtörvény említett paragrafusa szerint ugyanis az adóst legfeljebb csak 30 napig lehet fogságban tartani s ez a presszionáló intézkedés arra való, hogy a közadós vagy minden vagyonát előadja, vagy amit előbb vonakodott megtenni, letegye a vagyontalansági esküt.

A báró szökésének híre ma a bíróságnál is meglepetést keltett, mert ép a holnapi napra is tárgyalást tűztek ki ellene. Távozásáról az ügyvédje, dr. Klein Rezső sem tudott semmit.

Végül még azt említjük meg, hogy báró Fiáth elnöke volt a »Munkás-Otthon« fogyasztási szövetkezetnek.

Dr. Grósz Albert temetése.

Meghatóan impozáns módon nyilvánult meg az az általános részvét a végtisztesség-tételnél, a mely az egész város közönségét eltöltötte néhai dr. Grósz Albert halála felett.

Már fél 10 órakor zsufolásig megtelt előkelő közönséggel a gyászház tágas udvara, s még folyton érkeztek közéletünk kitünőségei Tíz órára az Orsolya-utca is tömve volt.

Az orvosi kar dr. Konrád Márk elnökkel élén, teljes számban megjelent a temetésen, hogy lerőjja szeretettel környezett nesztora iránti kegyeletét.

A jelenvoltak közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Aufricht Mór, Alexander Lajos, Beöthy László, dr. Bulyovszky József, Busch Dávid, Baranyi Zsigmond, Berger Dániel, dr. Berkovits Ferencz, Bordé Ferencz, Bartsch Artur, Baranyi András, Baróthy Pál, Böszörményi Géza, Bige Gyula, Cziffra Gerő, Cziffra Kálmán, Csordacsics Ferencz, Gyenge Béla, Darvassy Lajos, Déry János, dr. Dési Géza, Des Echerolles Kruspér Károly, Fetser Antal kanonok, Frankó Endre, Fráter Kálmán, Farkas Izidor, Fassie Pál, Glatz Antal, Gerő Armin, Géczy Lajos, Gábel Jakab, Gyémánt Jenő, Gáthy Bálint, Gramma Sándor, Hegedűs Géza, Hillinger Lipót, Hoffmann Henrik, Hlatky Endre, Hraniczky Károly, Hering Sándor, Harmathy Károly, Hegyesi Márton, Istvánffy István, Jancsó Dezső, Komlóssy József, Kovács Béla, Kaczián Károly, Karger Sándor, Keszthelyi Zoltán, Kiss Elek, Kripka Henrik, dr. Kovács S. J., Kohn L. Lévy Zsigmond, Lázár Tivadar, Laszky Armin, Léderer Dávid, Láng József, Lovas Zsigmond, Ländler Ferencz, Millye Gyula, Molnár Lajos, Mandel Adolf, dr. Mihály Lajos, Mihály Adolf, dr. Molnár Imre, Markbreit Sándor, Munk Jakab, Miskolczy Barna, dr. Móricz Pál, Mikó Gyula, Már onffy Bogdán, dr. Moskovits József, Novotny S. Alfonz, Némethy Károly, Nagy Ferencz, dr. Nagy Géza, Nagy József, Orley Kálmán, Olasz Gyula, Papp Miklós kir. tanácsos, Papp János m. főjegyző, Pallay Lajos, Papp György, Pallay Jenő, Papp Imre, Puskás Lajos, Perczel Adolf, Pékánovits Imre, Popp Aurél, Ritoók Zsigmond, Rees L. E., Rác Mihály, Reményffy Rezső, Réz Mihály, Reismann Mór, Rádl Ódön, Rimler Károly, Széchenyi Jenő kanonok, Sal Ferencz kir. tanácsos, Szunyogh Péter, Szüts István, dr. Szemethy Géza, Stern Márton, Serényi Gusztáv, dr. Sarkadi Lajos, Szabó József, dr. Schweiger Ede, Steiner M. Albert, Somogyi Károly, Schütz Albert, Stark Gyula, Schatz Henrik, Szählender Károly, b. Stipsics tüzérezredes, dr. Sonnenfeld Zsigmond, Tassy Pál, Tóth Márton, Tóth István, Ternyei Antal, Tátray Kálmán, Urbán Adolf, Ullmann Izidor, Ullmann Félix, dr. Várady Zsigmond, Velyáczky Gyula, Winkler Lajos, Váradi Mór, Váradi h. állomásfőnök, Wawrek Kálmán, Wertheimstein Alfréd, Weingärtner Andor, Wimmer Julián, Vámosy Mihály, Wallner Ódön, Zathureczky István, Zigre Miklós.

A gyászháznál dr. Kecskeméti Lipót főrabbi mondott igen megható gyászszónoklatot az elhunyt felett. Méltatta a kiváló férfit mint kiváló tudóst, lelkes, önfeláldozó hazafit, aki buzgó tevékenységet fejtett ki a nemzet

szabadságának kivívásában. Elismeréssel adózott a jótékony áldozatkész emberbarátnak, a családfőnek.

A kiváló gyászbeszéd nagy hatást tett a jelenvoltagekra.

A szónoklat után megindult az impozáns gyászmenet. Az elhunytat kézen hozták ki gyász-kocsira az orvos-egylet tagjai.

A remek koszorúk elborították a gyász-kocsit és egy bérkocsit.

A gyászmenet rengeteg közönségtől kísérvé a Fő-utcán, Szent László-téren, Kert-utcán át vonult ki az új izraelita temetőbe, a Bónai-kút mellé.

A sirnál rövid ima volt, a mely után az orvos-egylet nevében dr. Bodor Károly orvos szép lélekemelő beszédben vett búcsút a kiváló tudós, a köztisztviselőben állott polgár, a szeretett kartárstól.

A búcsu beszéd után visszaadták a jeles férfinak kihűlt porhüvelyét az anyaföldnek.

Nyugodjék békében!

UJDONSAGOK

* **Uj táblabíró.** A nagyvárad kir. törvényszék egyik bíróját szép kitüntetés érte. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy ő Felsége a király *Tóti* Imre nagyvárad kir. törvényszéki bírót a nagyvárad kir. ítélőtáblához bírónak nevezte ki. Az új táblabíró a törvényszék polgári osztályában működött, hol nagyfokú tevékenységével és széleskörű jogászai tudományával tűnt ki.

* **A keresztény ifjak felségfolyamodása.** Az egyetem kapui ma is zárva maradtak, a szigorlatok szünetelnek és értesülésünk szerint csak 26-án kezdik meg újból a tanítást. A keresztény ifjak nagybizottsága előtt valószínűleg holnap hirdetik ki Wlassics miniszter ama végzését, a melylyel az egyetemi tanács ismeretes határozata alapján megtagadja a kereszt kifüggesztését. Az ifjak elhatározták, hogy a rendezvényeket elkerülendő, nem tüntetnek többé, ellenben felségfolyamodást fognak a kabinet-iroda révén a király elé terjeszteni. A felségfolyamodást a keresztény ifjak végrehajtó bizottságának 150 tagja mind aláírja.

Két fővárosi lap értesülése szerint a király rendkívül érdeklődik a mozzalom iránt és erről a vallás- és közoktatásügyi miniszternek igen határozott tudomása van.

* **Kinevezések.** A nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke *Medvigy* István nagyvárad kir. törvényszéki joggyakorlót díjas joggyakorlónak nevezte ki. — A kereskedelemügyi miniszter az iparfelügyeleti és kazánvizsgálati ügyek egyesítése alkalmából, az egyesített szolgálat ellátására *Pozsonyi* László nagyvárad kir. kazánvizsgáló biztost I. osztályú ipari segédfelügyelővé átminősítette s Biharvármegye és Nagyvárad thj. város iparfelügyelői kerület vezetésével megbízta.

* **Hogyan vallott Vilmos császár?** Minap egy táviratunk hirt adott róla, hogy a berlini büntetőügyi vizsgálóbíró magát Vilmos császár is kihallgatta a brémai merénylet ügyében. A kihallgatás tudvalevően a császári kastélyban történt. A törvény rendelkezéséhez képest, mint tanút hallgatták ki a német uralkodót. A császár nem tett esküt vallomására, hanem aláírta a jegyzőkönyvet, melyben benne volt az esküminta is. A végtárgyaláson, melyen a császár nem lesz jelen, föl fogják olvasni ezt a jegyzőkönyvet.

* **A budapesti kir. tábla új elnöke.** A hivatalos lap tegnapi száma a következő legfelsőbb kéziratokat közli:

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére *Obershal* Adolf kuriai bírót a budapesti kir. ítélőtábla elnökévé kinevezem.

*

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán *Sárhány* József budapesti ítélőtáblai alelnöknek, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, a bírói pályán szerzet érdemei elismerésül, másodosztályú vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Dr. Plósz Sándor s. k.

Megemlítjük egyuttal, hogy Béres János kuriai bíró ugyancsak a mai nappal nyugalomba ment s ez alkalomból a király neki a Lipóttrend lovagkeresztjét adományozta.

* **Kifogásolt alapszabályok.** Tegnap megjelent e című hírünket azzal egészítjük ki, hogy a margittai leány és fiú kiházasító egylet működésének felfüggesztésére nézve, a főszolgabíró felebbezése az alispáni hivatal útján lett felterjesztve a miniszteriumhoz s így a közleményünk végén tett megjegyzés önként elcsik.

* **Pörös templom.** Brassóból írják, hogy az ottani híres luteránus templom pörre kerül. A reformáció korában ugyanis a templom akkori tulajdonosai a jezsuiták és luteránusok között oly megállapodás jött létre, hogy a templom használati joga mindig azt a vallásfelekezetet illeti, amely statisztikailag több lelket számlál. Abban az időben a luteránusok száma nagyobb lévén: ők foglalták le a templomot. Az erre vonatkozó okmány a brassói római katolikus egyház birtokában van, s minthogy a legutóbb tartott népszámlálás alkalmával kiderült, hogy a katolikusok száma a luteránusokét messze túlhaladja: a luteránus egyháztól a templom használatának visszabocsátását kérték. A luteránus egyház azonban visszautasította megkeresésüket. Erre megbíztak egy ügyvédet érdekük képviselésével, aki a napokban nyújtja be a luteránus egyház ellen a keresetet.

* **Helyreigazítás.** Lapunk keddi számában tévesen közöltük, hogy *Kádár* János helybeli nagykereskedőnek édesatyja *Kádár* József Tisza-Polgáron meghalt. Mint értesülünk, az elhunyt nem édesatyja, hanem nagybátyja volt *Kádár* Jánosnak s mult hírünket ezen sorokkal rektifikáljuk.

* **Rendelelet a rezervistákról.** A hadügyminiszter elrendelte, hogy a hadkiegészítőkerületektől távol tartózkodó tartalékosokat helyezék át azon csapatokhoz, amelynek területén laknak. Távol tartózkodónak tekintik azokat, akik legalább két év óta a hadkiegészítő területen kívül laknak. — Az idén december 31-én hajtják végre ezt az áthelyezési rendeletet, azontul pedig minden év október hó első napján. Mindenesetre nagy örömhír ez sok tartalékosra és póttartalékosra, akiknek a fegyvergyakorlat kedvéért mértföldekre kellett elutazniok hozzátartozóik köréből.

* **Ellopott fürdőkád.** Pár nap előtt öv. *Zalhareczky* Albertné Sal Ferencz-utcai házához beállított egy bádógos-segéd azzal, hogy őt *Fehérvári* D. bádógos-mester küldi a kut kijavítására. Az éppen elromlott kutat minden gyanu nélkül megcsináltatták a hivatalos bádógos-segédvel, ki is munkáját bevégeztén, ennek fejében semmi díjat nem kért, hanem eltávozott. Azonban másnap kilesvén, hogy a ház ura nincs hon, beállított másodmagával fentnevezett lakásba s a cselédektől azzal az ürügy-

gyel, hogy őket *Fehérvári* bádógos küldi, továbbá az urnó megbizásából kéri a fürdőkádat kijavítás végett. A cselédek a 120 forint értékű kádat gyanútlanul átadván, az illetők eltávoztak s majd később sült ki a turpisság, hogy az illetők közönséges gonosztevők. Káros urnó feljelentést tett a rendőrségnél, a hol *Pataky* Károly ügyes r. biztost bízták meg a nyomozással, a ki már nyomában is van a két csalónak.

* **A koldus hagyatéka.** Megemlékeztünk mi is *Gyurikovics* Ferenczről, aki egy budai kis ház eldugott pizkos lakásában koldus életet élt. Márczius hatodikán meghalt és akkor kitűnt, hogy több mint négyszázezer korona vagyona volt. A hagyatéki bíróság most értesítette a fővárost, hogy *Gyurikovics* végrendelete szerint háromezrezer koronát a pozsonyi egyetem kap. De ha halálának napjától számított harminczhárom és egyharmad esztendő alatt a Pozsonyi egyetemet nem építik meg, a hagyaték egyharmadát Pozsony, kétharmadát Budapest városa örökli tudományos, művészeti és jótékony célra.

* **Öngyilkos aggastyán.** Kiss Sándor 81 éves koldus tegnap kiment az ősi-i temetőbe és egy fára felakasztotta magát. Ugy találták meg halva s azonnal hirt adtak a rendőrségnek s a szerencsétlent beszállították a bonczházba. Valószínű, hogy az életuntság vitte rá végzetes tette elkövetésére. Ma felbonczolják az öngyilkos aggastyánt s holnap délelőtt fogják eltemetni.

* **Beküldetett.** Az Izraelita Nőegylet hangversenyén egy fekete legyező találtatott. Tulajdonosa átveheti V.-Olasziban, Lakatos-utcán 207 sz. alatti háznál.

EGYESÜLETEK

Felolvasás Várad-Velenczén. A nagyvárad-velencei és varajjai Népkör holnapi felolvasó estélye nagy sikerűnek ígérkezik. Az estély műsora a következő:

1. Elnöki megnyitó.
2. Felolvasás. Tartja *Marton* Manó hirlapíró.
3. Hegedűjáték. Zongora kíséret mellett előadja *Tomm* Béla zenetanár.
4. »Baleset« (Dialog). Előadják: *Szohner* Olga k. a. és *Rogoz* Imre.
5. Szavalat.

A felolvasásra külön meghívók nem bocsátattak ki, hanem ez uton hivatik meg az érdeklődő közönség. Belépti díj 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Igazságszolgáltatás.

Takács Zoltán bandája. Abban a nagy pénzhamisítási bűnygyben, amelynek főszereplője dr. Takács Zoltán volt fővárosi ügyvéd, a büntető törvényszék most kézbesítette a vádlottaknak a kir. ügyészség vádiratát.

Ez a vádirat dr. Takács Zoltán 35 éves ref. kaposvári születésű, budapesti lakos, volt ügyvéd, *Oravec* János 39 éves tiszaszelevényi földbirtokost, *Csapó* József budapesti lakos, volt korcsmárost, *Bálint* Ferenc mezőturi földmivest, *Halász-Szabó* Sándor sárospataki gazdálkodót, *Halász-Szabó* Imre sárospataki gazdálkodót, öv. *Korda* Gergelyné szül. *Pintér* Borghitta mezőturi magánzónót, id. *Halász-Szabó* Ferenc szentesi gazdálkodót, *Vay* Lajos kunszentmártoni sertéskereskedőt, *Vay* János kunszentmártoni gépészt, *Kocsis* Imre postatiszt, tornyai földirtokost, *Gruber* István budapesti fényképész segédet a blkv. 203. §

1. pontjában meghatározott pénzhamisítás büntetlétével;

Vida Józsefné szül. Kállay Róza budapesti volt korcsmárosné, Alexi Traján János budapesti fényképész, Csider József budapesti cipészsegédet, ifj. Halász-Szabó Ferencz sárospataki városi díjnokot, Halász-Szabó János szentesi földmivest, Halász-Szabó István szentesi földmivest, Petye-Horváth János kunszentmártoni földmivest, Sztuhl Fülöp szelevényi gazdálkodót, Bálint József újpesti díjnokot, ifj. Kiss Lajos orosházai földmivest, ifj. Kiss Lajosné szül. Baranyai Zsuzsa orosházai földmivesnőt, Erdélyi Erzsébet özv. Csapó Józsefné kunszentmártoni szülészsnőt, Erdélyi (helyesen Csapó) Etel kunszentmártoni hajadont, Vay Jolán kunszentmártoni hajadont és Király Albert verszegi gazdálkodót a *blkv.* 203. §. 1 pontjában meghatározott pénzhamisítás büntetlétében való bűnrészséggel;

végül R. Szabó János fülöpszállási kisbirtokost, Cz. Csaplár Péter fülöpszállási kisbirtokost, Tóth Mihály kunszentmártoni földmivest és Kurucz János öcsödi földmivest a *blkv.* 206. §. 2. pontjában meghatározott pénzhamisítás büntetlétének kísérletével vádolja.

A terjedelmes vádirat nyomtatott 18 oldalon beszéli el a banda működésének történetét.

Ezen vádirat ellen a vádlottak kifogásokat adnak be s ennek következtében a vád alá helyezés tárgyában a vádtanács fog dönteni.

Halász-Szabó Sándor és fiának Imrének védője, dr. Visontai Soma a szeptember óta fogva levő két fővádlottnak szabadlábra helyezése érdekében a napokban újra beadványt intézett a törvényszékhez, amelyben kifejtette, hogy a büntető igazságszolgáltatásnak célja nem lehet az, hogy családok tönkremenjenek. E bűnpörben az apa és fia egy fél év óta raboskodnak. Arra kérte a törvényszéket, hogy kettőjük közül valamelyiket szabadlábra helyezze a tavaszi mezőgazdasági munka beálltával.

A törvényszék vádtanácsa Czárán elnökelete alatt ma tartott ülésén helyet adott a védő előterjesztésének s Halász-Szabó Imre szabadlábra helyezését elrendelte.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Péntek: Gésák (Miss Mary Halton föllépe.)
Szombat: Gésák (Miss Mary Halton föllépte.)

Stuart Mária.

Van még hatása Schiller drámáinak, bármennyit éleződünk a »klasszikus« darabok fölött. Van, mert van bennük költészet. A cselekvényt ma már vékonynak látjuk, az alakok úgy tűnnek föl előttünk, mint valami templombeli szobrok, melyekre a gót ivő templomban csak egy oldalról esik valami sejtelmes fény, egyébként homályba vesznek. De mikor ezek az elmosódó alakok megszólalnak, az úgy hat, mintha csodául szobrok nyitnák beszédre ajkukat. Olyan ünnepélyes, sejtelmes az egész, hogy feledtetni az igazi drámaiság hiányát s oly költőiek a párbeszédok, hogy le fogják kötni az emberek figyelmét, míg a költészet iránt érzéketlenül nem lesz a világ.

Mivel pedig a gyöngébb nem a költészet, különösen a fájdalom, a szenvedés költésze

iránt mindig fogékony lesz, ezért fog Stuart Mária mindig elég szép számu hölgyközönségre találni.

Ment már Nagyváradon klasszikusabb darab sokkal üresebb ház előtt; Stuart Mária pedig csak egy szép párbeszédbe szedett elégia és mégis mindig van közönsége. Mert a mit elmulasztott a drámaíró, azt kipótolta benne a lírikus.

Ehhez képest az előadásnak is lírai hangulatban kell folynia (paradox, de találó kifejezés.) Semmi tulságos kitörés, semmi falengedő heveskedés. Többet hatni a szép gondolatokkal, mint a szép mozdulatokkal. Az egészhez még ragyogó díszletek, mint keret — ime egy Schiller-féle darab ideális előadásban.

Tegnap megközelítették ezt az eszményt, bár nem minnyájan s nem egyenlően. Leginkább sikerült erre a magaslatra fölemelkednie Paulaynének, a czim szerepben. A szerepcsélen skót királynő érzelmvilágát egészen megértette a közönséggel s ez a fő. Az elején kissé tulságba vitte a hideg nyugalmat s a férje ellen elkövetett bűnt sem sejtette eléggé; a történelmi leczkéket kellett segítségül hívnia, a ki meg akarta érteni a költő czélzásait, melyeket a művész nem világitott meg eléggé. Teljesen kifogástalan volt a 3. felvonásban; a kényszerítve, megtörve megálázkodó, majd kipattanó sértett büszkeségben igazi női és királynői mutatott be. Az 5. felvonásban pedig a női könnyeket indította meg.

Ilyen, legtöbbszörre kifogástalan alakítás mellett nehéz feladata volt Balázs Olgának (Erzsébet.) De megállotta helyét Paulayné mellett is. Ő is kissé hidegen kezdte, mint Paulayné s vele együtt a harmadik felvonásban emelkedett játéka hév dolgában is kellő magaslatra. Innen kezdve a gyűlölködő, sértett asszony érzelmeit művészileg találta el, főleg a 4. felvonásban. Paulaynéval együtt többször hívták a lámpák elé.

Könyves Jenő (Leicester) tökéletes alakítást adott volna, ha az utolsó jelenetet nem teszi riktóvá a tulzással. Más darabban jó lett volna, (*halást* keltett itt is), de sehogyszem illett bele egy schilleri dráma keretébe. Másutt kellően diszkrétül játszott s érdeme szerint meg is tapsolták.

Igen rokonszenyes, kedves Mortimer volt Gáthy Kálmán, a kinél örömmel látunk haladást. Hasonlóan megnyerte a közönség tetszését Benkő Jolán (Kennedy) is. Peterdy Sándort mint rendezőt kell kiemelnünk; de az 5. felvonásban nem ártana a késedelmeskedő kivégzési menetet pontosságra inteni. A díszletek — ismét az 5. felvonás kivételével, — szépek, hatásosak.

Szigligeti emlékezete. Vasárnap ünnepe lesz Szigligeti házának. Szigligeti Ede emlékeztét ülik a költő emlékeztének szentelt csarnokban. E napon a nagy száműző két darabja kerül színpadunkra előadásban. Vasárnap délután a *Csikóst*, ezt a régi, gyönyörű népszínművet elevenítik föl, este pedig Szigligeti klasszikus drámáját: a *Trónhereséket* adják. Mindkét darab szerepeit a társulat elsőrendű erői közt osztották szét.

Miss Mary Halton Nagyváradon. Miss Mary Halton, a világhírű angol primadonna tegnap este érkezett Nagyváradra Kassáról, a földvidék metropolisából, hol óriási sikereket aratott. A művész ma este lép föl először színpadunkon. A *Gésák* kerül előadásra, páratlan bérlet-szünetben mérsékelten fölemelt helyárak

mellett. Az angol szubrett leghíresebb szerepét, *Mimózát* játssa. Rolly-Polly szerepét Orley Flóra tartós rekedtsége miatt *Lányi* Edit fogja énekelni, Fairfaxot pedig Gáthy Kálmán játssa, a többi szerepek az ismert kezekben vannak. Holnap páros bérlet-szünetben a miss fölléptével újból a *Gésákat* adják. Az előadásra ma délután 10 órától 12-ig s délután 3-tól 5-ig válthatók jegyek a színház nappali pénztáránál.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 158.

Idénybérlet. — sz.

Nagyváradon, pénteken, 1901. márcz. 22-én

A Gésák.

Operette.

S Z E M E L Y E K :

Reginald Fairfax — — —	Gáthy Kálmán
Bronville — — —	Rákossy Gáspár
Stanley — — —	Deéry Alfréd
Vun-Chi kínai — — —	Nyáray Antal
Imári Marquis rendőrfőnök — — —	Béreczi Gyula
Mimóza, teaházi énekesnő — — —	Miss Mary Halton
Rolly-Polly — — —	Lányi Edith
Juliette, francia leány — — —	Szobner Olga
Tekimi japán rendőr — — —	Füredi József

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Támlászek 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 óraker, vége 10 óraker.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fel 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 óraker.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztáránál.

Holnap szombaton, márcz. 23-án

U G Y A N E Z.

REGÉNY-CSARNOK.

S i b i l l a.

Irta: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

55.

Árnyék vonult el Unica homlokán.

— Semmit arról. Ott vagyunk, ahol vagyunk az olasz tó partján. Ha egy szivességet akar tenni Cynár ne beszéljen a múltról, a jövőről. Örüljünk a jelennek.

— Egy kis visszaemlékezés a múltba, megédesíti a jelent.

— Nem! nem! Ápoljuk a jelent, éljünk gondatlanul. Most halijam mit ír? Merre utazik?

— Pontosan véve, most a tó partján időzöm.

— Pompás. Én is azt teszem. Mióta van itt? Tajékozott a társaságban, vidéken?

— A környéket régebből ismerem. A társaságot kerülöm.

— Kár, akkor holnapnem találjuk Flor del Lagó grófnénál?

— Őn ott lesz? Oh! nem indtam. Még ma tiszteletemet teszem az urhölgnél s ha kedvez a szerencse egy meghívót szerzek.

— Kitűnő, s megleszünk lepetve harmadik helyen találkozva. De most jut eszembe, nem ismeri ifju barátomat és társalkodómat.

— A nemes kisasszonyt, a tó virágát?

Unica reá nézett és nevetett.

— Igen, igen, a tó virágát. A tó tündérének vagy tenger Istenőjének is nevezhetné a szépség, kellem, báj, szeretetre méltóság csodá-

ját. Nem mesélek róla semmit, legyen meg-
lepetve. Hivatni fogom.

Unica szavát tartá. De Tom a kisasszony
szobáját üresen találta, Hannától értesült, hogy
az fél óra előtt kalappal, ernyővel a szabadba
ment. Az olajfa erdő felé, melyet nagyon sze-
retett.

Ezen kedves helyen élvezte Sibilla pillanat-
nyi szabadságát, melyet a szeszélyes Unica
környezetének nem igen osztogatott, különösen
annak, kit szeretett és használt mint Blum
Sibillát.

Érezte a jármat. Néha nagyon nyomta,
türelmetlenségre, ellenállásra ingerelte; de
Unicához való ragaszkodása annyira össze-
nőtt életével, ellensúlyozott minden más érzel-
met.

Sibilla az elmúlt három évben nem vál-
tozott meg, de még serü volt volt a régi. Mind-
azon követelményeknek megfelelt, mit egy
nagy világi hölgytől várunk. A sphära, melybe
át ültetett, megfelelt. Jobban megszokta, mint
a Falk házban. Habár kunyhóban nőtt fel, gyer-
mekségének nevelője, nagyapja ezen körbe tar-
tozott, melyben most mozog. Hozzá nagyapja
sokszor beszélt olaszul. A nyelv, hangja kedves
előtte. A lombardiai kiejtés volt érezhető nagy-
apja s így az ő beszédén is. Ami azonban belső
életére befolyásosabb volt, lelki képzettségénél,
az előrehaladás, melyet a zenében tett.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Az autonómia.

Budapest, márcz. 21. (Saj. tud. táv.)
Az autonómia 27-es bizottsága ma foly-
tatta üléseit.

A középiskolákra vonatkozó tételt
Apponyi Albert gróf indítványára elfo-
gadták.

Dr. **Hoványi Gyula** indítványára a 8-ik
pontot az igazgatók fegyelmi jogáról, módos-
ították. Változatlanul elfogadták a 140-ik
szakaszt is.

Ma ülésezett a kiküldött *hetes* bizott-
ság is, melyen Samassa egri érsek is
részlet vett.

A tanácskozás eredményéről 26-án
tesznek részletes jelentést a 27-es bizott-
ságnak.

Uj bibornokok.

Budapest, márcz. 21. (Saj. tud. táv.)
Báró Tibenszky és dr. Pruzsina érseknek
hir szerint Budapesten fogják átvenni
ő Felségétől a bibornoki kalapot.

Orosz japán viszály.

London, márcz. 21. A „Daily Mail”
szerint az oroszok Koreában megszállták Ma-
sampo. A japán kormány ezen eljárás ellen,
a mely a főálló szerződésekre ütközik, tiltakozást
jelentett be. Ez az ügy tegnap a japán
parlamentben is szóba került és az interpelláló
képviselő a többség hangos tetszésnyilvánítása
mellett valóságos kirohanást intézett az oro-
szok rablópolitikája ellen.

Az Urániai botrány utójátéka.

Budapest, márcz. 21. (Saj. tud. táv.)
Az Uránia botrányából kifolyólag ma
Wielmann, a botrány előidézőjét 360
korona, a két fiatalembert pedig, ki
neki segédkezett 50—50 korona pénz-
bírásra ítéltek.

A pétervári zavargások.

Szent-Pétervár, márcz. 21. (Saját
tud. táv.) A zavargások ma ismétlődtek,
mely tizenkét diák halálával végződött.
Számos sebesülés történt.

A kereszt az egyetemen.

Budapest, márcz. 21. (Saj. tud. táv.)
A kereszt-ügyben ma kihallgatták a
mozgalom vezetőit. Az ügyben a me-
morandumnak aláírt *százkét* ifjút vonták
felelősségre.

Uj ágyuk.

Budapest, márcz. 21. (Saj. tud. táv.)
A hadügyminiszter, az *Erhalt* Henrik
építész által feltalált új ágyuk behozatalá-
rá, a delegációtól 140 millió koronát
fog kérni.

Kinai bonyodalmak.

London, márcz. 21. A sajtó éles szavak-
ban ad kifejezést elégedetlenségének a kinai
helyzet miatt. A „Daily Telegraph” szerint
ezek az események mindennél jobban bizonyít-
ják az angol külügyi kormány gyöngeségét és
fejvesztettségét. — Egyes lapok szerint az öz-
veggy czárné, a ki tegnap Kopenhágába érke-
zett, azon fáradozik, hogy az angol-orosz kon-
fliktus mielőbb békésen elintéztessék és az ed-
digi engedmények is az ő befolyására vezetendők
vissza. Waldersee legközelebb Tiencinbe
megy. (M. T. I.)

London, márcz. 21. A Reuter-
ügynökség jelenti Pekingből tegnapi ke-
lettel: Hatvan ausztráliai katonát és két
század gyalogságot hirtelen Tiencinbe
rendeltek, a hová ma reggel elindultak.
Takuba azt a parancsot küldték, hogy
rögtön küldjenek Pekingbe 100 embert.
Erre az intézkedésre az az aggodalom
adott okot, hogy az orosz-angol terület-
viszályból kifolyólag összetűzésre kerülhet
a dolog, annál is inkább, mert a francia
csapatok, a melyeknek maguktartása már
sok egyenlenségre adott okot, össze-
kocczanást igyekeznek előidézni. Ezért
akarja az angol parancsnok, hogy kellő
számu jó katona álljon rendelkezésére,
hogy az utcákon a rendet föntarthassa.
Bailloud tábornok ma reggel szintén Tien-
cinbe utazott, hogy tájékozzék a fran-
cziák maguktartásáról és helyreállítsa a
rendet. Remélik, hogy ez az ügy, a mely
elkerülhetetlen következménye annyi kü-
lönféle nemzetiségű katonák együttlétének,
most már el van intézve.

A pekingi követek mai értekezletén
csakis általános folyóügyekről tanács-
koztak. Fontosabb határozatokat nem
hoztak.

Délafrikai harcztérről.

Budapest, márcz. 21. (Saj. tud. táv.)
Délafrikában nagy küzdelmek voltak. A
szencziós harcok részletei még ismer-
retlenek.

A spanyol zavargások.

Páris, márcz. 21. A Petit Temps-nak je-
lentik Marseilleből, hogy a tegnapi zavargások-
nál három csendőrt és hét katonát követ meg-
sebesítettek, egyiküket életveszélyesen. A katoná-
ság nagyon el van keseredve. Azt beszélik, hogy
több üzletet kifosztottak. (M. T. I.)

Az összeférhetlenségi bizottság ülése.

Budapest, márcz. 21. (Saj. tud. táv.)
Az összeférhetlenségi bizottság albi-
zottsága ma ülésezett. *Gyurkovits* el-
lenzi a tulszigorítást. Kristófi szintén
szigorunak tartja, de elfogadja. Mellette
szóltak még Juszt és Széll Kálmán,
mely után a javaslatot elfogadták, ez-
után áttértek a részletekre.

Az angol-orosz incidens.

Budapest, márcz. 21. (Saj. tud. táv.)
Londonból kelt távirat szerint a kelet-
ázsiai angol-orosz incidens dolgában a
háborút kikerülhetetlennek tartják.

Riadalom a kikötőben.

Fiume, márcz. 21. (Saj. tud. táv.)
A kikötőben ma egy nagy hajó emelő
daruja eltört s hatalmas lánczai szana-
szét repültek a levegőben. Egy vasdarab
a kereskedelmi bank igazgatóját majd
agyon ütötte, mi óriási riadalmat keltett.

A marseillei sztrájk.

Páris, márcz. 21. Waldeck-Rousseau
miniszterelnök tegnap hosszasan tárgyalt a
sztrájkolók delegátusaival és ma Flaistiére,
marseillei polgármesterrel fog konferálni. Min-
den jel arra mutat, hogy a sztrájk a minisz-
terelnök intervencziója következtében nemsokára
véget ér. (M. T. I.)

Marseille, márcz. 21. A sztrájkolók végre-
hajtó bizottsága azt az ajánlatot tette a pre-
fektusnak, hogy a munkások a vállalkozókkal
való tárgyalások nélkül újra munkába állnak.
A prefektus közölni fogja az ajánlatot a hajó-
tulajdonosok szindikátusának elnökével. (Magy.
Táv. Ir.)

SZERKESZTOI POSTA.

Szókimondó asszonyság. A Barbi-féle
hangversenyen tényleg az volt a kritikus, a ki
gondol; de egyáltalán nem olyan behatások alatt
készült a referáda, mint gondolja. A mi a dicsé-
retet illeti, azt megérdemelte a művész, sőt a
N. N. még bővebb dicséretben részesítette. A ren-
detlen rendezésre pedig, valamint arra, hogy a hang-
versenyen csak németül énekeltek, egyedül a Ti-
szántul mutatott rá. Ez a nagy elégedettség oka.
Hogy az illető kritikus véletlenül igen jó helyre
jutott, azt sokan irigyelték; de legalább figyelhetett
az énekre, mikor nem dörömböztek az ajtón (a
mit kellően megírva olvashatott nálunk). Különb-
ben legyen nyugodt, ilyen botrányosan nem lesz kedve
többet senkinek sem hangversenyt rendezni. Ámbár
kritikusunk most is kissé különösnek tartja, hogy
ha egy urnak a lába deszka közé szorul, meg ha
a tolongásban palacsintává lehet lapulni, hát azért
nem a rendezőséget szidják, hanem a művésznőt!
És még ráadásul szegény kritikust is! Szegény ifju
egészen le van sujtva.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad város polgármesterétől.

1093/1901. eln. szám.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizott-
ságának f. évi márcz. hó 14. napján
tartott ülésében 44/2682—1901. kgy.
szám alatt kelt határozata értelmében a
kinevezés folytán megüresedett I-ső osztá-
lyu esetleg üresedésbe jövő II. oszt.
alkapitányi állásra ezennel pályázatot
hirdetek.

Felhivom ennél fogva mindazokat, akik
a f. évi április havi rendes közgyűlésen
választás útján betöltendő s a szerv.
szab. rendelet 216. §. I. pontja értelmé-
ben 2200 korona fizetés és 600 korona
lakbér illetményvel javadalmazott I.
osztályu, esetleg az üresedésbe jövő 2000
korona fizetés és 600 korona lakbér illet-
ményvel javadalmazott II. osztályu

rendőralkapitányi állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt az I. oszt. rendőralkapitányi állásnál az 1883. évi I-ső t.-cz. 3 §-ában előirt elméleti képzettségüket is igazoló pályázati kérvényüket méltóságos Dr. Beöthy László főispán urhoz, mint a kijelölt választmány elnökéhez *f. év április hó 6-ik napjának d. e. 11 órájáig* annyival is inkább nyujtsák be, mivel a később beadott pályázati kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1901. márcz. hó 20-án.

Dr. Bulyovszky József,

56-2-3.

polgármester.

Árverési hirdetemény.

Nagyvárad város tulajdonát képező színház és Posta-utcák sarkán levő, továbbá a Rulikovszky-ut mentén a gázgyár mellett fekvő II. és III. számú puszta telkek eladása céljából 1901. évi április hó 3-án magánjellegű árverés fog tartatni.

Az árverés a színház mellett levő telken d. e. 9 órakor fog megkezdetni s a gázgyár mellett II. és III. számú telkeken a helyszínen folytatatni.

A színház mellett puszta telek kiállási ára 12000 korona, a gázgyár mellett II számú telek 3364 korona 20 fillér, a III. számú telek 3364 korona 20 fillér; bánatpénzül a kikiállási árak 10%-a szolgál, mely az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban alulírott kezeihez lesz leendő.

Árverelők az árverési feltételeket annak elismerésül, hogy az árverési feltételeket ismerik s magokat azoknak mindenekben alávetik, a bánatpénz feltételek aláírni kötelesek.

Árverelni szóval vagy írásban zárt ajánlat útján lehet; írásbeli zárt ajánlatokhoz a bánatpénz is csatolandó.

A színház mellett telket illetőleg az árverési feltételek kiegészítése képen megjegyeztetik, hogy az ott lévő bérkocsi megálló hely beszüntetésével a díszlet-raktárnak a Bémer-tér felőli sarkától az Apácza-utca felé terjedő utca rész fog — ha ezt vevő kíváná — bérkocsi állomá-

sul kijelöltetni; a gázgyár mellett II. és III. számú telkeket illetőleg pedig megemlítetik, hogy az ezen telkek előtt levő nyílt víz levezető árkot Nagyvárad városa saját költségén fedett csatornával fogja kicseréltetni.

Egyébb kikötések az árverési feltételekből, melyek alulírott hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthetők, tudható meg.

Kelt Nagyvárad, 1901. márcz. hó 20-án.

Komlóssy József s. k.,

jog- és gazdasági tanácsnok,
mint az árverési küldöttség
elnöke.

57-2-3.

UJ ÜZLET!

Van szerencsém a közönség becses tudomására hozni, miszerint azon közóhajnak kívántam eleget tenni, hogy a modern követelményeknek s a helyi viszonyoknak megfelelően, Olasz városrészen lakó tisztelt vevőim részére közelebbi és alkalmasabb beszerzési helyet teremtek *Olaszi, Fő-utcán*, Bazár-épületben egy a legmagasabb igényeket is kielégítő

fiók festék-kereskedést

nyitottam, melyben üzletemben eddig levő festék árakon kívül mindennemű műolaj és aquarell festékeket, festő állványokat, műfa égetéshez szükséges különféle fa díszeket, u. m. keztű, törülköző, ékszer, kulcs, ruhatartókat stb. valamint mű és üveg festészethez alkalmazható különlegességekből tartok nagy raktárt.

Festészeti előmintákat óriási választékban jutányos árban adok t. vevőim részére használatra. Tömeges látogatást kér

tisztelettel

Berkes Bertalan,

Zöldfa-u. 33. sz.

Festék különlegességek raktára Fő-utca, Bazár-épület.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apácza-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Levélfejek,
számlák, falragaszok,
báti meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.